ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.7.2020
COM(2020) 342 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/880 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με την είσοδο και την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών

Πίνακας περιεχομένων

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ..... 2
2. ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗ 3
3. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ..... 4
4. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ 6
5. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ..... 8
6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ..... 9
Παράρτημα Ι: Πολυετής στρατηγικός σχεδιασμός 11
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: Χρονοδιάγραμμα βασικών φάσεων και σημαντικών ορόσημων του έργου..... 13

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/880 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019[1], σχετικά με την είσοδο και την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών (στο εξής: κανονισμός) αποσκοπεί στην αποτροπή του παράνομου εμπορίου πολιτιστικών αγαθών, ιδιαίτερα όταν αυτό συνεισφέρει στη χρηματοδότηση τρομοκρατικών ενεργειών, και στην απαγόρευση της εισαγωγής στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης πολιτιστικών αγαθών τα οποία έχουν εξαχθεί παράνομα από τρίτες χώρες.

Βάσει του κανονισμού, η εισαγωγή ορισμένων πολιτιστικών αγαθών τα οποία θεωρούνται ως ιδιαίτερα απειλούμενη κληρονομιά υπόκειται σε άδειες εισαγωγής και η εισαγωγή άλλων, τα οποία θεωρείται ότι απειλούνται λιγότερο, σε δηλώσεις εισαγωγέα, ενώ διασφαλίζεται η υποβολή τους σε ομοιόμορφο έλεγχο κατά την εισαγωγή τους στην Ένωση. Επίσης, απαγορεύεται κάθε φυσική εισαγωγή, για παράδειγμα μέσω διαμετακόμισης, στην Ένωση πολιτιστικών αγαθών τα οποία έχουν απομακρυνθεί από το έδαφος της τρίτης χώρας όπου δημιουργήθηκαν ή ανακαλύφθηκαν κατά παράβαση των νομοθετικών και κανονιστικών της διατάξεων (ο αποκαλούμενος «κανόνας γενικής απαγόρευσης»).

Το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού έχει ως πηγή έμπνευσης τη σύμβαση της UNESCO του 1970[2] και προσδιορίζεται στο παράρτημά του, όπου απαριθμούνται οι κατηγορίες πολιτιστικών αγαθών για τα οποία ισχύει ο κανόνας γενικής απαγόρευσης (τμήμα Α) και οι κατηγορίες που υπόκεινται σε άδειες εισαγωγής (τμήμα Β) και σε δηλώσεις εισαγωγέα (τμήμα Γ), αντίστοιχα.

Η αρχική πρόταση της Επιτροπής προέβλεπε τη δυνατότητα ανάπτυξης —χωρίς να υποδεικνύει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα— ενός ηλεκτρονικού συστήματος για τη διευκόλυνση της διοικητικής συνεργασίας μεταξύ των αρχών των κρατών μελών που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή του κανονισμού. Εντούτοις, κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων έγκρισης, προστέθηκε στον κανονισμό υποχρέωση της Επιτροπής να δημιουργήσει ένα κεντρικό ηλεκτρονικό σύστημα εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος.

Το κεντρικό ηλεκτρονικό σύστημα πρέπει να τεθεί σε λειτουργία το αργότερο εντός διαστήματος έξι ετών από την έναρξη ισχύος του κανονισμού (28.06.2019), δηλαδή το αργότερο έως τις 28 Ιουνίου 2025. Επίσης, το σύστημα δεν θα λειτουργεί μόνον ως μέσο αποθήκευσης και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των διοικητικών αρχών των κρατών μελών, αλλά και για τη διεκπεραίωση διατυπώσεων από τους οικονομικούς φορείς, και συγκεκριμένα για την υποβολή αιτήσεων για παροχή αδειών εισαγωγής στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και την έκδοση των εν λόγω αδειών, καθώς και την υποβολή δηλώσεων εισαγωγέα στις τελωνειακές αρχές.

Επιπλέον, η ανάπτυξη και η λειτουργία του κεντρικού ηλεκτρονικού συστήματος για την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών (στο εξής: σύστημα ΕΠΑ) συνδέεται στενά με μια άλλη σημαντική πρωτοβουλία της Επιτροπής στον τομέα των τελωνείων: το σύστημα ενιαίας θυρίδας της ΕΕ για την ανταλλαγή πιστοποιητικών (EU-CSW CERTEX)[3].

Η ενιαία θυρίδα EU-CSW CERTEX στοχεύει στη διασύνδεση των κεντρικών συστημάτων της ΕΕ για ενωσιακές μη τελωνειακές διατυπώσεις με τα εθνικά τελωνειακά συστήματα, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ψηφιακή ανταλλαγή δικαιολογητικών εγγράφων, αποτελεσμάτων ελέγχων και αποτελεσμάτων τελωνειακών και μη τελωνειακών διαδικασιών.

[1] ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 1-14

[2] Σύμβαση της UNESCO για την απαγόρευση και παρεμπόδιση της παράνομης εισαγωγής, εξαγωγής και μεταβίβασης κυριότητας των πολιτιστικών αγαθών, που υπεγράφη στο Παρίσι το 1970.

[3] https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/electronic-customs/eu-single-window-environment-for-customs_en

Οι οικονομικοί φορείς θα επωφεληθούν από τον συγκεκριμένο μηχανισμό καθώς δεν θα χρειάζεται να φέρουν αντίγραφα φυσικών εγγράφων, ενώ οι αρμόδιες αρχές δεν θα οφείλουν να επαληθεύουν τη γνησιότητα των δηλώσεων εισαγωγέων και των αδειών εισαγωγής.

Προκειμένου να επιτευχθούν οι εν λόγω στόχοι, ο κανονισμός καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να θεσπίσει, με εκτελεστικές διατάξεις, τις ρυθμίσεις για την ανάπτυξη, τη λειτουργία και τη συντήρηση του κεντρικού ηλεκτρονικού συστήματος ΕΠΑ, καθώς και τους λεπτομερείς κανόνες σχετικά με την υποβολή, τη διεκπεραίωση, την αποθήκευση και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών των κρατών μελών μέσω του ίδιου ηλεκτρονικού συστήματος.

Παρότι το έργο εξελίσσεται σε διάφορα επίπεδα ταυτόχρονα, μπορεί να διαιρεθεί σχηματικά σε τρεις φάσεις:

- **Φάση 1 – Σχεδιασμός:** κατά τη φάση αυτή η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο θα λειτουργεί το σύστημα ΕΠΑ και να καθορίσει τους λεπτομερείς κανόνες σχετικά με την υποβολή, τη διεκπεραίωση και την αποθήκευση των πληροφοριών μεταξύ των αρχών των κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτής της φάσης, η Επιτροπή θα εκδώσει μια εκτελεστική πράξη και, παράλληλα, μια δέσμη τεχνικών εγγράφων που περιγράφονται στον πίνακα 1 (βλ. παράρτημα Ι)·
- **Φάση 2 – Ανάπτυξη συστήματος:** σύμφωνα με τις διατάξεις της εκτελεστικής πράξης και τα τεχνικά έγγραφα που περιγράφουν τις απαιτήσεις του συστήματος, η Επιτροπή πρέπει να συντάξει λεπτομερείς τεχνικές προδιαγραφές του συστήματος, να αναπτύξει το σύστημα ΕΠΑ και τη σύνδεσή του με το σύστημα ενιαίας θυρίδας της ΕΕ για την ανταλλαγή πιστοποιητικών (EU-CSW CERTEX)·
- **Φάση 3 – Ανάπτυξη και λειτουργίες:** η συγκεκριμένη τελευταία φάση συνίσταται στην ανάπτυξη και δοκιμή του συστήματος ΕΠΑ, συμπεριλαμβανομένων ειδικών δραστηριοτήτων κατάρτισης σε όλα τα κράτη μέλη, ώστε να διασφαλιστεί ότι, έως τις 28 Ιουνίου 2025, οι οικονομικοί φορείς και οι αρμόδιες αρχές διαθέτουν την ικανότητα και την κατάλληλη κατάρτιση για τη χρήση του συστήματος. Τη φάση αυτή θα ακολουθήσει μια εξάμηνη περίοδος μετεπιχειρησιακής επίβλεψης, κατά την οποία το σύστημα θα υποβληθεί σε βελτιώσεις ώστε να ανταποκρίνεται σε τυχόν επιχειρησιακές ανάγκες που μπορεί να προκύψουν μόνο όταν το σύστημα ΤΠ καταστεί υποχρεωτικό, και προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή επιχειρησιακή λειτουργία.

Ο κανονισμός προβλέπει ότι έως τις 28 Ιουνίου 2020 και κάθε 12 μήνες έως ότου το ηλεκτρονικό σύστημα τεθεί σε λειτουργία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την πρόοδο που πραγματοποιείται όσον αφορά την έκδοση των σχετικών εκτελεστικών διατάξεων και τη δημιουργία του ηλεκτρονικού συστήματος.

Η παρούσα πρώτη ετήσια έκθεση προόδου επικεντρώνεται κυρίως στη φάση 1 και περιγράφει τις εξελίξεις κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού. **Εξετάζει την πρόοδο που πραγματοποιήθηκε, σκιαγραφώντας επίσης τους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν, την αρχιτεκτονική του έργου και την προσέγγιση σχεδιασμού. Στη βάση αυτή, επισημαίνει τους κινδύνους για ενδεχόμενες καθυστερήσεις, καθώς και τα προβλεπόμενα μέτρα μετριασμού.**

Η συνολική αξιολόγηση της προόδου που πραγματοποιήθηκε συνοψίζεται στο τμήμα της παρούσας έκθεσης με τα συμπεράσματα.

2. ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗ

Το ηλεκτρονικό σύστημα πρέπει να τεθεί σε λειτουργία το αργότερο έως τις 28 Ιουνίου 2025, καθώς από την εν λόγω ημερομηνία όλοι οι οικονομικοί φορείς θα είναι υποχρεωμένοι να

αποκτούν άδειες εισαγωγής ή να υποβάλλουν δηλώσεις εισαγωγέα μέσω του εν λόγω ηλεκτρονικού συστήματος προκειμένου να μπορούν να εισάγουν[4] νομίμως πολιτιστικά αγαθά στην Ένωση.

Ο κανονισμός τέθηκε σε ισχύ στις 28 Ιουνίου 2019 και καθόρισε την 28η Ιουνίου 2021 ως καταληκτική προθεσμία για την έκδοση, μέσω διαδικασίας εξέτασης, εκτελεστικών διατάξεων που θεσπίζουν τους λεπτομερείς κανόνες για το ηλεκτρονικό σύστημα.

Μετά την έκδοση των εκτελεστικών διατάξεων, η φάση ανάπτυξης του ηλεκτρονικού συστήματος θα διαρκέσει περίπου δύο έτη, στο τέλος των οποίων θα ξεκινήσει η τρίτη φάση, κατά την οποία θα υλοποιηθεί η διασύνδεση του συστήματος ΕΠΑ με την EU-CSW CERTEX, έτσι ώστε να μπορεί να πραγματοποιείται ανταλλαγή εγγράφων με τα τελωνειακά συστήματα των κρατών μελών. Για την εξοικείωση των διοικητικών αρχών με τις επιχειρησιακές λειτουργίες των συστημάτων, προβλέπεται η διοργάνωση σεμιναρίων κατάρτισης.

Παράλληλα με άλλες δραστηριότητες της Επιτροπής στον τομέα των τελωνείων, το έργο σχετικά με την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών σχεδιάζεται επίσης διεξοδικά στο πλαίσιο της αναθεώρησης του 2019 του πολυετούς στρατηγικού σχεδίου για τα ηλεκτρονικά τελωνεία[5] (MASP-C-αναθ. 2019). Το MASP-C αποτελεί ένα εργαλείο διαχείρισης και σχεδιασμού, που βασίζεται στην υφιστάμενη νομοθεσία ή σε διεθνείς συμφωνίες και εκπονήθηκε από την Επιτροπή σε σύμπραξη με τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 της απόφασης για τα ηλεκτρονικά τελωνειακά συστήματα[6]. Απόσπασμα του MASP-C-αναθ. 2019 σχετικά με τον σχεδιασμό του έργου για την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι της παρούσας έκθεσης.

Τμήμα του έργου σχετικά με την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών αναπτύσσεται επίσης στο πλαίσιο του περιβάλλοντος ενιαίας θυρίδας της ΕΕ για τα τελωνεία (MASP-C-αναθ. 2019 δελτίο 1.13), του οποίου βασικό σύστημα ΤΠ είναι η EU CSW-CERTEX. Απόσπασμα του MASP-C δελτίο 1.13 σχετικά με τον σχεδιασμό της EU CSW-CERTEX περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι της παρούσας έκθεσης.

Στην πράξη, η εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών προϋποθέτει τη στενή συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρμόδιων αρχών που εκδίδουν τις άδειες εισαγωγής και των τελωνείων, τα οποία χρειάζονται τις εν λόγω άδειες για τον εκτελωνισμό των πολιτιστικών αγαθών στα σύνορα. Η Επιτροπή διενήργησε (ξεκινώντας ήδη το πρώτο τρίμηνο του 2017) προκαταρκτική ανάλυση σχετικά με το ενδεχόμενο διασύνδεσης του συστήματος ΕΠΑ και των τελωνείων. Η ανάλυση αυτή τροφοδότησε τις αρχικές εργασίες της φάσης σχεδιασμού του συστήματος ΕΠΑ και προχωρά παράλληλα με τα ορόσημα που περιγράφονται στον πίνακα 1 (βλ. παράρτημα Ι).

3. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Η αρχιτεκτονική του έργου βασίζεται στη μεθοδολογία που προβλέπεται στο MASP-C-αναθ. 2019 και στα παραρτήματά του, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος διακυβέρνησης[7], της πολιτικής μοντελοποίησης επιχειρηματικών διαδικασιών της ΕΕ για τα τελωνεία[8] και της στρατηγικής ΤΠ[9]. Το παράρτημα ΙΙ περιλαμβάνει ολοκληρωμένο χάρτη πορείας, με τις βασικές φάσεις του έργου και τα σημαντικά ορόσημα.

[4] Σύμφωνα με τον κανονισμό, ως «εισαγωγή» ορίζεται η υπαγωγή των αγαθών στα ακόλουθα τελωνειακά καθεστώτα: θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία· αποθήκευση σε αποθήκη τελωνειακής αποταμίευσης ή σε ελεύθερες ζώνες· προσωρινή εισαγωγή· ειδικός προορισμός, συμπεριλαμβανομένης της τελειοποίησης προς επανεξαγωγή.
[5] Βλ. https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/electronic-customs_en.
[6] Απόφαση αριθ. 70/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2008, για ένα περιβάλλον χωρίς χαρτί για τα τελωνεία και τις εμπορικές επιχειρήσεις, ΕΕ 2008 αριθ. L23, σ. 21.
[7] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex3_en.pdf
[8] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex4_en.pdf

Φάση 1 – Σχεδιασμός:

Το έργο της ανάπτυξης συστημάτων ΤΠ περιλαμβάνει διάφορες φάσεις. Αρχικά, εκπονείται έκθεση επιχειρηματικής σκοπιμότητας, η οποία παρέχει αιτιολόγηση του έργου και ορίζει τις απαιτήσεις σε κονδύλια του προϋπολογισμού. Συνήθως, η έκθεση επιχειρηματικής σκοπιμότητας περιλαμβάνει το επιχειρηματικό περιβάλλον, περιγραφή του προβλήματος, περιγραφή και το αντικείμενο του έργου, πιθανές εναλλακτικές λύσεις, το κόστος και το χρονοδιάγραμμα του έργου.

Ακολούθως, συντάσσεται έγγραφο γενικής θεώρησης, το οποίο παρέχει λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με τον ορισμό του έργου ως προς την αρχιτεκτονική, το κόστος, το χρονικό πλαίσιο και τους κινδύνους, καθώς και άλλες πληροφορίες όπως τα ορόσημα, τα παραδοτέα και η οργάνωση του έργου. Στη συνέχεια, προκειμένου να είναι δυνατή η κοινή κατανόηση και εξέταση, εφαρμόζεται μοντελοποίηση επιχειρηματικών διαδικασιών (ΜΕΔ), πρακτική κατά την οποία οι επιχειρηματικές διαδικασίες αναπαρίστανται γραφικά σε ροές διαδικασιών ή μοντέλα διαδικασιών, ούτως ώστε να διευκολυνθεί η ανάπτυξη των λειτουργικών προδιαγραφών του συστήματος.

Φάση 2- Ανάπτυξη συστήματος:

Κατόπιν αυτού, αναπτύσσονται οι τεχνικές προδιαγραφές, οι οποίες προσδιορίζουν με μεγαλύτερη λεπτομέρεια τον τρόπο με τον οποίο θα κατασκευαστεί το σύστημα, την αρχιτεκτονική που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί, τα μηνύματα που θα υποβάλλονται από τους οικονομικούς φορείς, τις διασυνδέσεις με άλλα συστήματα, τα σχέδια δοκιμών κ.λπ.

Αφού εκπονηθεί το σχέδιο του συστήματος σε θεωρητικό επίπεδο και δημιουργηθούν τα παραδοτέα που απαριθμούνται στον πίνακα 1, ορόσημα 1 και 3 (βλ. παράρτημα I), ξεκινά μια διεξοδικότερη εργασία και λαμβάνονται υπόψη πιο τεχνικές παράμετροι στο πλαίσιο των εγγράφων σχετικά με τις προδιαγραφές εφαρμογής και υπηρεσίας και τις προδιαγραφές τεχνικού συστήματος, που αποτελούν τη φυσική εξέλιξη των παραδοτέων που δημιουργήθηκαν κατά τις φάσεις επιχειρηματικής ανάλυσης και έναρξης έργου.

Φάση 3 – Ανάπτυξη και λειτουργίες:

Τέλος, ξεκινά η ουσιαστική φάση ανάπτυξης ΤΠ (φάση κατασκευής), που ακολουθείται από μια μεταβατική φάση, κατά την οποία παρουσιάζονται σταδιακά οι πρώτες εκδόσεις του συστήματος σε διαφορετικές ομάδες χρηστών και διενεργούνται δοκιμές. Παράλληλα με την παρουσίαση και τις δοκιμές, οργανώνονται οι δραστηριότητες κατάρτισης και ενημέρωσης σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος.

Στην περίπτωση του ηλεκτρονικού συστήματος για την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών (ΕΠΑ), δεν προβλέπεται η ενσωμάτωση της υπηρεσίας στα εθνικά συστήματα χορήγησης αδειών για πολιτιστικά αγαθά, που ήδη υφίστανται σε ορισμένα κράτη μέλη, ούτε η τεχνική εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο, δεδομένου ότι η διαχείριση του συστήματος ΕΠΑ θα διενεργείται σε κεντρικό επίπεδο από την Επιτροπή. Τόσο οι οικονομικοί φορείς όσο και οι αρμόδιες αρχές θα μπορούν να έχουν πρόσβαση στο σύστημα και να το χρησιμοποιούν μέσω του γραφικού περιβάλλοντος εργασίας χρήστη (GUI) που παρέχει η Επιτροπή.

Από άποψη πολιτικής, η συγκεκριμένη επιλογή θεωρείται η πλέον κατάλληλη λύση, δεδομένης της πολύπλοκης φύσης των πολιτιστικών αγαθών που είναι αντικείμενο εμπορικών συναλλαγών. Αφενός, τα τελωνειακά συστήματα μεμονωμένα δεν είναι επαρκώς εξοπλισμένα ώστε να μπορούν να διενεργήσουν ολοκληρωμένη, λεπτομερή περιγραφή κάθε αντικειμένου πολιτιστικής κληρονομιάς, το οποίο, στις περισσότερες περιπτώσεις, είναι εκ φύσεως μοναδικό.

[9] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex5_en.pdf

Αφετέρου, το σύστημα ΕΠΑ θα διασυνδεθεί με τις τελωνειακές αρχές των κρατών μελών μέσω της EU CSW-CERTEX, ώστε να είναι δυνατόν να διεξάγονται αυτοματοποιημένοι τελωνειακοί έλεγχοι των εγγράφων που εκδίδονται για την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών. Η δράση αυτή θα απαιτήσει τη διενέργεια δοκιμών συμμόρφωσης.

4. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ

Διαβουλεύσεις και συνομιλίες

Κατά την πρώτη φάση η Επιτροπή προετοιμάζει την έκδοση εκτελεστικών διατάξεων για τη δημιουργία του ηλεκτρονικού συστήματος. Με στόχο να αποκτήσει καλύτερη αντίληψη από άποψη πρακτικής εφαρμογής, η Επιτροπή διενεργεί τακτικές διαβουλεύσεις όσον αφορά τις επιλογές πολιτικής με τους αντιπροσώπους των κρατών μελών στην ομάδα εμπειρογνωμόνων για τα τελωνειακά θέματα που σχετίζονται με πολιτιστικά αγαθά.

Η ομάδα εμπειρογνωμόνων αποτελεί ένα φόρουμ για τη συζήτηση ζητημάτων εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας για τα πολιτιστικά αγαθά όσον αφορά τα τελωνεία και, ιδίως, του κανονισμού σχετικά με την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών[10], μιας δέσμης κανόνων που επίσης προβλέπει ένα σύστημα χορήγησης αδειών –κατά την εξαγωγή– το οποίο εφαρμόζεται από το 1993[11].

Η Επιτροπή ενημερώνει τις εταιρείες της αγοράς έργων τέχνης σχετικά με την πρόοδο των εργασιών σε κάθε δυνατή ευκαιρία, ακούει προσεκτικά τις παρατηρήσεις τους και τις έχει λάβει υπόψη, ώστε να διασφαλιστεί ότι η εφαρμογή του κανονισμού στην πράξη προσαρμόζεται στις συνθήκες της αγοράς.

Καθώς προχωρά η εκπόνηση της εκτελεστικής πράξης, η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει τις τελικές διαβουλεύσεις με την επιτροπή του κανονισμού 2019/880, δεδομένου ότι πρόκειται για το όργανο που αποφαίνεται τελικά σχετικά με την εκτελεστική πράξη.

[10] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 116/2009 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών (ΕΕ L 39 της 10.2.2009, σ. 1-7)

[11] Πριν από τη δημιουργία των ομάδων εμπειρογνωμόνων για τους σκοπούς της Συνθήκης της Λισαβόνας, οι συνομιλίες αυτές πραγματοποιούνταν στο πλαίσιο της επιτροπής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 116/2009. Η ομάδα εμπειρογνωμόνων απαρτίζεται επί το πλείστον από τις ίδιες αρχές που συνεδριάζουν στο πλαίσιο της επιτροπής του εν λόγω κανονισμού.

Παράλληλα, η Επιτροπή συνέστησε την «Ομάδα έργου για την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών στο πλαίσιο του προγράμματος Τελωνεία 2020» (PGICG), η οποία λειτουργεί ως πλατφόρμα συζητήσεων, όπου εμπειρογνώμονες των εθνικών τελωνειακών αρχών και των αρμόδιων (πολιτιστικών) αρχών, με εμπειρία στη διεκπεραίωση διαδικασιών χορήγησης αδειών σε θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς, ιδίως με ψηφιακά μέσα, συνεργάζονται για να συνεισφέρουν στην κατάρτιση της εκτελεστικής πράξης, στον καθορισμό των παραμέτρων και στην επεξεργασία των κριτηρίων για τις προδιαγραφές λειτουργίας του συστήματος.

Η ομάδα έργου απαρτίζεται από 18 αντιπροσώπους από 11 κράτη μέλη (Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Ισπανία, Λετονία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Γερμανία, Κάτω Χώρες, Ιταλία, Γαλλία) και έχει συνεδριάσει έξι φορές έως τώρα.

Συγκεκριμένα, η ομάδα έργου παρέχει υποστήριξη και εμπειρογνωσία όσον αφορά:

α) την κατάρτιση και τη σταδιακή βελτίωση της εκτελεστικής πράξης αναφορικά με τη δημιουργία κεντρικού ηλεκτρονικού συστήματος·

β) την ανάπτυξη λειτουργιών του συστήματος για τη δημιουργία ενός διαλειτουργικού ηλεκτρονικού συστήματος χορήγησης αδειών σε επίπεδο ΕΕ, ώστε να διασφαλιστεί η διενέργεια ομοιόμορφων ελέγχων στην εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών κατά την είσοδό τους στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης·

γ) τις τεχνικές ρυθμίσεις για την ανάπτυξη και τη συντήρηση του κεντρικού ηλεκτρονικού συστήματος και τους λεπτομερείς κανόνες σχετικά με την υποβολή, τη διεκπεραίωση, την αποθήκευση και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εθνικών αρχών·

δ) τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των φορέων που συμμετέχουν στη διεκπεραίωση των διαδικασιών χορήγησης αδειών εισαγωγής για πολιτιστικά αγαθά·

ε) τη δημιουργία πρότυπου ηλεκτρονικού υποδείγματος για την άδεια εισαγωγής και την ανάπτυξη του μορφότυπου της δήλωσης εισαγωγέα·

στ) τους διαδικαστικούς κανόνες για την υποβολή και τη διεκπεραίωση της αίτησης για άδεια εισαγωγής και της καταχώρισης της δήλωσης εισαγωγέα·

ζ) τις διαβουλεύσεις με αντικείμενο την έκθεση επιχειρηματικής σκοπιμότητας για τη μελλοντική ανάπτυξη του συστήματος.

Προκλήσεις σε επίπεδο σχεδιασμού

Κατά τον σχεδιασμό της αρχιτεκτονικής του ηλεκτρονικού συστήματος αντιμετωπίστηκαν διάφορες προκλήσεις. Μία από αυτές αφορά τον βέλτιστο τρόπο περιγραφής του πολιτιστικού αγαθού από τους υποβάλλοντες αίτηση (για άδειες εισαγωγής) και τους διασαφιστές (για δηλώσεις εισαγωγέα), δεδομένης της ιδιαίτερης και μοναδικής φύσης του προϊόντος, η οποία το διαχωρίζει από τα συνήθη εμπορεύματα που δύνανται να περιγραφούν διεξοδικά μέσω των κωδικών δασμολογίου της Κοινής Ονοματολογίας. Τα πολιτιστικά αγαθά που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού δεν συνιστούν προϊόντα μαζικής παραγωγής και η δημιουργία και η ιστορική τους προέλευση ανάγεται σε αιώνες, αν όχι χιλιετίες, πριν.

Γι’ αυτόν τον λόγο, το τυποποιημένο σύνολο στοιχείων που θα οφείλουν να προσκομίζουν οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να είναι ειδικά προσαρμοσμένο, ώστε να επιτρέπει, αφενός, τη δέουσα ταυτοποίηση των αντικειμένων για σκοπούς ηλεκτρονικής χορήγησης αδειών και δηλώσεων και, αφετέρου, να λαμβάνει υπόψη τις συνθήκες της αγοράς και τις δυσκολίες, ενίοτε, να συγκεντρωθούν όλες οι απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με την προέλευση. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με την ομάδα έργου, καταβάλλουν προσπάθειες για τον καθορισμό των εν λόγω βασικών στοιχείων.

Μια άλλη πρόκληση που εντοπίστηκε αφορά τον σχεδιασμό σταδίων «διάρκειας ζωής» των αδειών εισαγωγής με κατάλληλο τρόπο εντός του συγκεκριμένου ψηφιακού πλαισίου, ώστε

να προβλέπονται όλα τα πιθανά ενδεχόμενα και οι ανάγκες των αιτούντων και των αρμόδιων αρχών και, παράλληλα, να μην καθίστανται εξαιρετικά σύνθετες οι διαδικασίες και οι σχετικές εκτελεστικές διατάξεις και να εξακολουθούν να είναι εύχρηστες για τον αιτούντα, ιδίως στην περίπτωση αιτούντων που πρόκειται να εισάγουν πολιτιστικά αγαθά μόνο σε περιστασιακή βάση και δεν είναι επαγγελματίες της αγοράς.

Το τρίτο ζήτημα που πρέπει να εξεταστεί είναι η συμβατότητα με τις υφιστάμενες εθνικές διοικητικές διαδικασίες και πρακτικές, λαμβανομένου υπόψη ότι όλα τα κράτη μέλη εφαρμόζουν από το 1993 την ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με τη χορήγηση αδειών για την εξαγωγή ενωσιακών πολιτιστικών αγαθών, βάσει της οποίας προβλέπεται επίσης ένα σύστημα χορήγησης αδειών. Παρότι οι εν λόγω άδειες εξαγωγής εξακολουθούν να πρέπει να εκδίδονται σε έντυπη μορφή, σημαντικός αριθμός κρατών μελών έχουν αναπτύξει ηλεκτρονικά μέσα για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων. Πράγματι, η εμπειρία ορισμένων κρατών μελών όσον αφορά το σύστημα αδειών εξαγωγής και τους ελέγχους στο εμπόριο πολιτιστικών αγαθών εν γένει αποδείχθηκε ιδιαίτερα χρήσιμη για την εξέταση των απαιτήσεων του ηλεκτρονικού συστήματος εισαγωγών.

Κατά τη διαδικασία σχεδιασμού της αρχιτεκτονικής του ηλεκτρονικού συστήματος για την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών, λαμβάνεται υπόψη ότι στο μέλλον, και υπό την προϋπόθεση ότι οι απαραίτητοι ανθρώπινοι και οικονομικοί πόροι είναι διαθέσιμοι, το ίδιο σύστημα θα πρέπει να είναι προσαρμόσιμο, ώστε να επιτρέπει επίσης την ηλεκτρονική έκδοση αδειών εξαγωγής.

Επιχειρησιακές παράμετροι και λειτουργίες

Δεδομένου ότι η ομάδα έργου απαρτίζεται από εκπροσώπους τόσο τελωνειακών όσο και πολιτιστικών αρχών με εμπειρία στον τομέα των πολιτιστικών αγαθών, οι εν λόγω εκπρόσωποι συνεισέφεραν ενεργά στην ανάλυση και την εξέταση των προτάσεων της Επιτροπής, καθώς και στην παροχή στατιστικών στοιχείων / πληροφοριών όσον αφορά τον τρόπο σχεδιασμού σε εθνικό επίπεδο των διαδικασιών που σχετίζονται με πολιτιστικά αγαθά.

Ειδικότερα, η ομάδα έργου παρείχε διαφωτιστικές πληροφορίες όσον αφορά την εκτίμηση του αριθμού των αδειών εισαγωγής που θα κληθεί εν τέλει να διαχειρίζεται το σύστημα ΕΠΑ σε ετήσια βάση, καθώς και τη μέση εκτιμώμενη αξία ανά άδεια· όσον αφορά μόνον τα 11 κράτη μέλη που συμμετέχουν στην ομάδα έργου, το 2019 ο εκτιμώμενος αριθμός αδειών ανήλθε σε 49 610 και μέση συνολική αξία 29,4 δισ. EUR.

Επιπλέον, η ομάδα έργου επεξεργάζεται ένα κεντρικό έγγραφο συχνών ερωτήσεων (FAQ), ώστε να υποστηριχθεί η διαδικασία επικοινωνίας στη συνέχεια και να προβλεφθούν τα πιθανά εμπόδια και κενά στην ανάπτυξη του συστήματος ΕΠΑ.

Τέλος, η ομάδα έργου επανεξετάζει και παρέχει ανατροφοδότηση σε διαρκή βάση όσον αφορά το σύνολο δεδομένων και τις μοντελοποιήσεις επιχειρηματικών διαδικασιών που δημιουργούνται για το σύστημα και για την εφαρμογή καινοτόμων προσεγγίσεων όσον αφορά την περιγραφή των πολιτιστικών αγαθών μέσω συστημάτων αναγνώρισης εικόνας και τεχνητής νοημοσύνης.

5. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ

Περίληψη του έργου

Η Επιτροπή ανέλαβε το έργο της ανάπτυξης ενός κεντρικού ηλεκτρονικού συστήματος χορήγησης αδειών και της διασύνδεσής του με τις εθνικές τελωνειακές αρχές εντός 6 ετών από την έναρξη ισχύος του κανονισμού. Για την επίτευξη της εν λόγω πρωτοβουλίας, απαιτείται η τοποθέτηση δύο υπαλλήλων διοίκησης (AD) στη ΓΔ TAXUD, όπως ορίζεται στο σχετικό νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο.

Τίτλος και περιγραφή κινδύνου

Η παράδοση του συστήματος ΕΠΑ εξαρτάται από την έγκριση, από πλευράς κρατών μελών και Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, επαρκούς χρηματοδότησης για το πρόγραμμα για τα τελωνεία, το οποίο θα διαδεχθεί το πρόγραμμα «Τελωνεία 2020» κατά το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ), καθώς και από τη διάθεση πόρων στη ΓΔ TAXUD, λαμβανομένων υπόψη των διαφόρων προτεραιοτήτων που καλείται να αντιμετωπίσει η εν λόγω Γενική Διεύθυνση.

Κίνδυνος 1 – Διάθεση προσωπικού

Η αρχική πρόταση της Επιτροπής δεν προέβλεπε τη δημιουργία συστήματος ΤΠ. Ως εκ τούτου, δεν υπήρξε αντίστοιχη διάθεση πόρων. Εντούτοις, κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων και κατόπιν αιτήματος των συννομοθετών, η δημιουργία του συστήματος ΕΠΑ συμπεριλήφθηκε στον κανονισμό, με αποτέλεσμα να απαιτηθούν πρόσθετοι πόροι, οι οποίοι δεν είχαν προβλεφθεί εν προκειμένω. Οι ανάγκες σε προσωπικό ανάπτυξης ΤΠ στη ΓΔ TAXUD για το συγκεκριμένο εξαετές έργο εκτιμήθηκαν κατά τον τελικό τριμερή πολιτικό διάλογο τον Δεκέμβριο του 2018 σε δύο θέσεις υπαλλήλων διοίκησης πλήρους απασχόλησης. Εντούτοις, βάσει των δημοσιονομικών διαθεσίμων που απορρέουν από το τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ), μόνο ένας συμβασιούχος υπάλληλος ήταν δυνατόν να διατεθεί, από τα τέλη Σεπτεμβρίου 2019.

Επιπλέον, ο εξ αντικειμένου πολύπλοκος χαρακτήρας του έργου, οι ειδικές γνώσεις που απαιτούνται σε επίπεδο πολιτικής και τα τεχνικά μέσα που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη του συστήματος ΕΠΑ κατέστησαν την προετοιμασία και την κατάρτιση ενός υπαλλήλου που θα είναι σε θέση να επεξεργαστεί τον φάκελο ιδιαίτερα μακροσκελή. Παρ' όλα αυτά, η καθυστέρηση όσον αφορά την πρόοδο στις επιχειρηματικές λειτουργικές προδιαγραφές και στον σχεδιασμό του συστήματος ήταν ελάχιστη.

Κίνδυνος 2 – Διαθεσιμότητα προϋπολογισμού

Η δημοσιονομική αβεβαιότητα λόγω των διαπραγματεύσεων για το νέο ΠΔΠ θέτει σημαντικές προκλήσεις στην επίτευξη προόδου. Αναλόγως της έκβασης των διαπραγματεύσεων για το ΠΔΠ, και εφόσον ισχύσει το δυσμενέστερο σενάριο, υπάρχει κίνδυνος να διακοπούν ή να καθυστερήσουν σημαντικά οι φάσεις ανάπτυξης και παρουσίασης και να είναι αδύνατη η τήρηση των προθεσμιών δημιουργίας του συστήματος ΕΠΑ.

Πέραν των κινδύνων που προσδιορίζονται ανωτέρω, η κρίση δημόσιας υγείας λόγω της νόσου COVID-19 έχει έως έναν βαθμό αντίκτυπο στην ικανότητα της ομάδας να φέρει εις πέρας την αποστολή της και, ιδίως, στις δραστηριότητες έργου και στις συσκέψεις της ομάδας εμπειρογνωμόνων και της ομάδας έργου με τα κράτη μέλη. Συγκεκριμένα, ακυρώθηκε μια σύσκεψη της ομάδας εμπειρογνωμόνων, με άμεσο αντίκτυπο στην πρόοδο των εργασιών της ομάδας έργου, η επόμενη συνεδρίαση της οποίας μπορεί να διεξαχθεί μόνον εξ αποστάσεως και να έχει μόλις το ένα τρίτο της αρχικά προγραμματισμένης διάρκειας. Επιπλέον, η κρίση στον τομέα της δημόσιας υγείας επέβαλε την αναδιοργάνωση των προτεραιοτήτων των κρατών μελών, με αποτέλεσμα τον περιορισμό της ικανότητάς τους να παρέχουν συνεισφορά και ανατροφοδότηση όσον αφορά τον φάκελο. Οι εν λόγω συνέπειες είναι συνάρτηση της διάρκειας της κρίσης στον τομέα της δημόσιας υγείας.

Μέτρα μετριασμού

Η καταγραφή των κινδύνων διενεργήθηκε από τη ΓΔ TAXUD. Διατέθηκε μία θέση έκτακτου (διάρκειας 2 ετών) υπαλλήλου διοίκησης (AD).

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η παρούσα πρώτη έκθεση προόδου της Επιτροπής όσον αφορά την ανάπτυξη ενός κεντρικού ηλεκτρονικού συστήματος για την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών (ΕΠΑ) καταγράφει τις δράσεις που έχουν αναληφθεί έως τώρα, και ιδίως,

α) την υπό εξέλιξη προετοιμασία για την έκδοση των απαραίτητων εκτελεστικών διατάξεων·

β) τις διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη μέσω της ομάδας εμπειρογνωμόνων για τα τελωνειακά θέματα που σχετίζονται με πολιτιστικά αγαθά και της ειδικά συσταθείσας γι' αυτόν τον σκοπό ομάδας έργου για την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών.

Μέχρι στιγμής, η Επιτροπή προσδιόρισε ως πιθανούς κινδύνους για καθυστερήσεις στην παράδοση του συστήματος ΕΠΑ εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας στις 28 Ιουνίου 2025 την αβεβαιότητα που επικρατεί σχετικά με τη διάθεση προσωπικού για το έργο, καθώς αυτή εξαρτάται από τα τρέχοντα δημοσιονομικά διαθέσιμα, τις συνολικές προτεραιότητες όσον αφορά την ανάπτυξη ΤΠ για τα τελωνεία[12] και τη μελλοντική κατανομή πόρων στο πλαίσιο του επόμενου ΠΔΠ.

[12] Όπως η διαδικασία ψηφιοποίησης για τον ενωσιακό τελωνειακό κώδικα (UCC).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΠΟΛΥΕΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Το MASP-C διασφαλίζει την αποτελεσματική και συνεκτική διαχείριση έργων ΤΠ, θέτοντας αφενός ένα στρατηγικό πλαίσιο και, αφετέρου, ορόσημα. Η τελική του έγκριση πραγματοποιείται από τα κράτη μέλη στην ομάδα τελωνειακής πολιτικής (CPG), με βάση τις συμβουλές εμπειρογνωμόνων που παρέχει η ομάδα συντονισμού ηλεκτρονικών τελωνείων (ECCG) και τις διαβουλεύσεις με τον κλάδο του εμπορίου στο πλαίσιο της ομάδας εμπορικών επαφών (TCG).

Ο σχεδιασμός του ηλεκτρονικού συστήματος έχει συζητηθεί και συμφωνηθεί από τα κράτη μέλη και περιγράφεται λεπτομερώς στο δελτίο 1.18 του MASP-C-αναθ. 2019.

Στον πίνακα 1 κατωτέρω περιλαμβάνεται απόσπασμα του δελτίου 1.18 του MASP-C αναθ. 2019 σχετικά με τον σχεδιασμό του έργου για την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών.

Πίνακας 1 - Απόσπασμα του MASP-C-αναθ. 2019, δελτίο 1.18		
	Ορόσημα	*Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης*
1	**Επιχειρηματική ανάλυση και επιχειρηματική μοντελοποίηση**	
	- Έγγραφο επιχειρηματικής σκοπιμότητας	τέταρτο τρίμηνο 2020
	- Επίπεδο 3 (Απαιτήσεις χρήστη ΜΕΔ)	πρώτο τρίμηνο 2022
	- Επίπεδο 4 (Λειτουργικές απαιτήσεις λεπτομερούς ΜΕΔ)	πρώτο τρίμηνο 2022
2	**Νομοθετικές διατάξεις**	
	- Υφιστάμενες διατάξεις που θεσπίστηκαν*	δεύτερο τρίμηνο 2019
	- Μελλοντικές διατάξεις που πρόκειται να θεσπιστούν**	δεύτερο τρίμηνο 2021
3	**Φάση έναρξης του έργου**	
	- Έγγραφο γενικής θεώρησης	δεύτερο τρίμηνο 2021
	- Απόφαση υλοποίησης	δεύτερο τρίμηνο 2021
4	**Έργο ΤΠ**	
	- Προδιαγραφές εφαρμογής και υπηρεσίας	δεύτερο τρίμηνο 2023
	- Προδιαγραφές τεχνικού συστήματος	δεύτερο τρίμηνο 2023
	Φάση κατασκευής	
	- Υλοποίηση κεντρικών υπηρεσιών	τρίτο τρίμηνο 2024
	- Ενσωμάτωση της υπηρεσίας στα εθνικά συστήματα	Άνευ αντικειμένου
	- Εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο	Άνευ αντικειμένου
	Μεταβατική φάση	
	- Ανάπτυξη και παρουσίαση	τέταρτο τρίμηνο 2024
	- Δοκιμές συμμόρφωσης	δεύτερο τρίμηνο 2025
5	**Λειτουργία**	
	- Επιτροπή, διοικητικές αρχές κρατών μελών και έμποροι	δεύτερο τρίμηνο 2025
	- Χώρες εκτός ΕΕ και έμποροι εκτός ΕΕ (εφόσον απαιτείται)	Άνευ αντικειμένου
6	**Στήριξη της υλοποίησης (κατάρτιση και ενημέρωση)**	
	- Κατάρτιση και ενημέρωση που οργανώνεται σε κεντρικό επίπεδο	τέταρτο τρίμηνο 2024
	- Κατάρτιση και ενημέρωση σε εθνικό επίπεδο	τέταρτο τρίμηνο 2024

*Οι υφιστάμενες διατάξεις αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/880

**Οι μελλοντικές διατάξεις αναφέρονται στις εκτελεστικές διατάξεις που πρόκειται να εκδοθούν βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2019/880

Ο πίνακας 2 περιέχει απόσπασμα του έργου EU CSW-CERTEX, με έμφαση στη συνιστώσα 2 του έργου EU-CSW CERTEX, για τη διασύνδεση του συστήματος ΕΠΑ.

Πίνακας 2 - Απόσπασμα του MASP-C-αναθ. 2019, δελτίο 1.13 – Συνιστώσα 2 «EU CSW- CERTEX»		
	Ορόσημα	*Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης*
1	**Επιχειρηματική ανάλυση και επιχειρηματική μοντελοποίηση**	
	- Έγγραφο επιχειρηματικής σκοπιμότητας	πρώτο τρίμηνο 2017
	- Παράρτημα έκθεσης επιχειρηματικής σκοπιμότητας	δεύτερο τρίμηνο 2023
	- Επίπεδο 3 (Απαιτήσεις χρήστη ΜΕΔ)	πρώτο τρίμηνο 2024
	- Επίπεδο 4 (Λειτουργικές απαιτήσεις λεπτομερούς ΜΕΔ)	πρώτο τρίμηνο 2024
2	**Νομοθετικές διατάξεις**	
	- Υφιστάμενες διατάξεις που θεσπίστηκαν*	Σε ισχύ
	- Μελλοντικές διατάξεις που πρόκειται να θεσπιστούν**	2021
3	**Φάση έναρξης του έργου**	
	- Έγγραφο γενικής θεώρησης	τρίτο τρίμηνο 2017
	- Παράρτημα εγγράφου γενικής θεώρησης	τρίτο τρίμηνο 2023
	- Απόφαση υλοποίησης	τρίτο τρίμηνο 2023
4	**Έργο ΤΠ**	
	- Προδιαγραφές εφαρμογής και υπηρεσίας	δεύτερο τρίμηνο 2024
	- Προδιαγραφές τεχνικού συστήματος	δεύτερο τρίμηνο 2024
	Φάση κατασκευής	
	- Υλοποίηση κεντρικών υπηρεσιών	τρίτο τρίμηνο 2024
	- Ενσωμάτωση της υπηρεσίας στα εθνικά συστήματα	Από το τέταρτο τρίμηνο 2024 και μετά
	- Εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο	Από το τέταρτο τρίμηνο 2024 και μετά
	Μεταβατική φάση	
	- Ανάπτυξη και παρουσίαση	τέταρτο τρίμηνο 2024
	- Δοκιμές συμμόρφωσης	Από το πρώτο τρίμηνο του 2025 και μετά
5	**Λειτουργία**	
	- Επιτροπή, διοικητικές αρχές κρατών μελών και έμποροι (σημείωση: Η ημερομηνία αυτή αφορά τις ενέργειες της Επιτροπής· τα κράτη μέλη θα διενεργήσουν δοκιμές συμμόρφωσης από το δεύτερο τρίμηνο του 2020)	δεύτερο τρίμηνο 2025
	- Χώρες εκτός ΕΕ και έμποροι εκτός ΕΕ (εφόσον απαιτείται)	Άνευ αντικειμένου
6	**Στήριξη της υλοποίησης (κατάρτιση και ενημέρωση)**	
	- Κατάρτιση και ενημέρωση που οργανώνεται σε κεντρικό επίπεδο	Άνευ αντικειμένου
	- Κατάρτιση και ενημέρωση σε εθνικό επίπεδο	Άνευ αντικειμένου

*Οι υφιστάμενες διατάξεις αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/880

**Οι μελλοντικές διατάξεις αναφέρονται στις εκτελεστικές διατάξεις που πρόκειται να εκδοθούν βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2019/880

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΦΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΟΡΟΣΗΜΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

